

ORNITHOLOGISCH ALLERLEI.

Gaaientrek. Er heeft dit jaar een buitengewoon sterke trek plaats gehad van Vlaamsche gaaien of meerkollen (*Garrulus glandarius* [L.]) zooals ik in jaren niet gezien had. Inderdaad moet ik daarvoor teruggaan tot het jaar 1889, toen in September en met name op den 17^{den} dier maand een dergelijke trek te aanschouwen was. Ik bevond mij op dien datum in het binnenduin bij Noordwijkerhout (Z. H.) en zag toen de gaaien bij honderden vrij hoog in Z. W. richting overvliegen.

Over de verplaatsing der gaaien in dezen herfst schrijft een jachtopziener te Zandvoort dat het aantal dezer vogels die hij op 10, 11 en 12 October zag voorbij gaan, letterlijk ontelbaar was, en dat het hem niet heugde een dergelijken trek gezien te hebben. Een andere opzichter te Sautpoort schrijft, dat hij zich niet kan herinneren ooit zooveel gaaien te hebben gezien als in dezen herfst. Dezelfde zag ook verscheidene koppels, van ongeveer een twintigtal stuks elk, half October in den Haarlemmermeerpolder.

In den Haagschen dierentuin hielden verbaasd veel gaaien zich op reeds vanaf 't laatst van September, en deze vogels bleven aldaar wellicht omdat men hun eikels voorwierp. Enkele exemplaren werden voor de verzameling gevangen.

Uit Workum en uit Valkenburg ontving ik eveneens bericht van een ongewoon sterken gaaientrek.

Wat mijzelf betreft, kan ik niet zeggen, dat ik een zeer groot aantal van de mooi bevederde schreeuwers heb waargenomen. Wel veel talrijker dan anders bij Doorn het geval is, maar niet in verhouding tot de berichten van elders. De eerste zag ik den 20sten September 's morgens vroeg in Z. W. richting over mijn huis trekken, en den 7^{den} October teekende ik in mijn dagboek aan, dat zich van dien 20sten September af zeer vele gaaien vertoonden, altijd veel voor Doorn, waar we van dien mooien Hollandschen trek meestal verstoken zijn. Ik heb enkele van die reizigers buit gemaakt om te zien of ze behoorden tot de gewone *G. glandarius*, 't geen mij bleek inderdaad het geval te zijn. Er bestaan namelijk ook eenigzins afwijkende vormen.

Thans, 23 October, ziet men hier nog maar enkele van die vogels.

Goudmerel. In afl. V spreekt op pag. 109 de heer D. te Numansdorp over goudmerels in verband met de zoogenaamde „gulden lijster". Ik neem de vrijheid er op te wijzen, dat dit twee geheel verschillende vogels zijn, die zelfs tot verschillende familiën behooren. De goudmerel of wiewaal is de zoo bekende, geel en zwart gekleurde, bij ons algemeen voorkomende *Oriolus oriolus* L.; de gulden lijster is een in Nederland nog nimmer waargenomen soort, waarvan de wetenschappelijke naam luidt: *Oreocichla varia* (Pall) of wel *Turdus aureus* Holl., welke laatste benaming vertaald: gouden lijster beteekent.

Deze twee vogels gelijken niets op elkaar. Wanneer de heer D. mij zijn verlangen daartoe mocht willen te kennen geven, ben ik bereid hem een exemplaar van elk der genoemde soorten ter bezichtiging te zenden.

Koekoek. Op blz. 167 onderaan *Levende Natuur* afl. VII 1901) wordt de vraag gedaan: hoe kon de oude koekoek het ei in het nest leggen, als de jonge koekoek niet door het gat in het mandje kon.

Het antwoord daarop luidt, dat de koekoekswijfjes wanneer zij haar ei willen deponeren in een nest met zeer kleine opening, het ei leggen op den grond, het vervolgens in haar snavel opnemen en door den kleinen toegang op de gewenschte plaats brengen.

Zoo expliciteert het zich dat men wel koekoekseieren vindt in de nesten van het winterkoninkje en van Phylloscopus-soorten die een uiterst kleine voordeur hebben. Legsels van deze vogels met een koekoeksei er bij werden vertoond op de laatste vergadering der Nederlandse ornithologische vereeniging. Ik zelf vond dit jaar een versch gelegd koekoeksei op het kale duinzand.

Sterna cantiaea Gmel. In de laatst gehouden vergadering der Nederlandsche ornithologische Vereeniging deelde de heer Van Pelt Lechner eenige hoogst belangrijke door hem gedane waarnemingen mede omtrent de bij ons te lande bestaande broedkoloniën van de groote zeezwaluw op de eilanden Rottum en Schouwen.

In verband daarmee komt het mij niet ongewenscht voor hier te vermelden wat door Dr. C. Hartlaub, hoofd

der Koninklijke biologische „Anstalt" op Helgoland, wordt gezegd van het broeden dier sterssoort op Jordsand.

Dit eilandje, waar genoemde heer een broedkolonie aantrof, ligt oostelijk van Sijlt, en stellig had sedert minstens veertig jaren geen *S. cantiaea* aldaar meer gebroed. Toch herinnerde zich de burgemeester van List dezen vogel uit lang vervlogen tijd. S. Paulsen, hôtelhóuder te List en eigenaar van het eilandje Jordsand, die met de vogels van Sijlt goed op de hoogte is, kende deze zeezwaluw niet, een bewijs, dat zij dit jaar daar weer voor 't eerst broedde. De gevonden eieren waren einde Juni nog niet aangebroed. De nesten, wel 40 in aantal, lagen dicht bijeen op een zeer kleine zandige vlakte in de nabijheid van het strand, aan alle zijden omringd door de nesten van *S. Hirundo* L.

Mr. R. Bn. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

Doorn, 23 October 1901.

H. I. te 's-Gr. Wij kunnen waarlijk uit de speciemens der gedroogde planten, die u ons zond, niet opmaken, of uw methode goed is of niet. De goed gebleven bloemen, waren soorten, die ook bij slechte behandeling kleur houden. Ik geloof, dat het er weinig toe doet, of u twee planken of vier gebruikt bij 't persen. Op de kleuren heeft alleen het snelle drogen en 't vaak ververschen der tusschenpapieren eenigen invloed ten goede; maar ook alweer met uitzondering voor de soorten, die nu eenmaal geen kleur willen houden. H.

J. v. Z. te 's-Gr. Honingbijen houden geen eigenlijken winterslaap. Ze overwinteren dichtopeengedrongen, en de dierlijke warmte, die zij produceeren en die vrij hoog is, 31°C onderstelt het opnemen van voedsel. Bijen, die te weinig wintervoorraad hebben, om de minimum-temperatuur in de korf te behouden, gaan ten gronde. De bijen zijn voortdurend in beweging; deze is individueel en massaal. Zeer waarschijnlijk heeft er een voortdurende verplaatsing van de kern naar den omtrek der opeengehoopte bijenmassa plaats. Of 't vleugelslaan der bijen en vermeerdering der animale warmte of wel 't wekken van luchtstromen bedoelt, of beide, is niet met zekerheid te zeggen. Onderzoekingen hebben aangetoond, dat bij het vergrooten van 't aantal der overwinterende bijen de noodige wintervoorraad niet in rechte reden stijgt, maar betrekkelijk minder behoeft te zijn. Strooien korven houden de warmte beter binnen dan houten kasten; kisten met dubbele wanden (dus met een rustige luchtlag tot omgeving) zouden denzelfden dienst doen. H.

J. S. te Heemstede. De rozetjes aan het eind der wilgen-takken zijn de zoogenaamde Wilgenroosjes, een galvorming door den galmugje (*Cecydomyia rosaria* of *Salicina*). Het andere takje bevatte de eieren op 't pophulsel van de witvlakvlinder (*Orgyia antiqua*). H.

Gevraagd.

Cynodon Dactylon Pres. *Koeleria cristata* Pers. *Triodia decumbens*, *Sclerochloa procumbens*, *Molinea coerulea*, *Bromus grossus*, *Loidiaccus*, *inermis*, *Triticum caninum*, *acutum*, *junceum* *Lolium linicola*, *Nardus stricta*, *Lepturus filiformis*, *Bunias orientalis*, *Lepidium latifolium*.

In ruil voor:

Phalaris minor, *Aegilops cylindrica* Host., *Bromus commutatus*, *arvensis*, *erectus*, *unioloides*, *Anthoxanthum Puellii*, *Panicum capillare*, *Alopecurus bulbosus*, *Poa compressa*, *Hordeum secalinum*, *Corynopherus canescens*, *Erysimum orientale*, *Brassica armo racioïdes*, *Draba muralis*, *Camelina microcarpa*, *Euclidium syriacum*, *Neslea paniculata*, *Lepidium virginicum*.

Oost-Zeedijk 220^a, Rotterdam.

P. JANSEN.

Aangeboden.

A. 2 opgezette vogeltjes waaronder een tropische: fraai blauwe borst.

B. 2 dozen met insecten: (vinders eenigzins verkleurd). In de eene doos nog 4 kolibris en een hagedis met gestekelde staart.

De dozen hebben vergulde lijst, zijn voorzien van glas en hebben van binnen gemeten de afmetingen: 38 c.M. en 27 c.M. Alles te zamen voor den meestbiedende boven f 5.50.

Havendijk (Enkhuizen).

H. W. WARNAAR,
p/a Mej. de Wed. M. DE WIT